

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babes-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Pszichológia és Neveléstudományok kar
1.3 Intézet	Alkalmazott Pszichológia Intézet
1.4 Szakterület	Pszichológia
1.5 Képzési szint	Alapképzés (licenz)
1.6 Szak / Képesítés	Pszichológia – magyar nyelven Képesítés: Pszichológus RNCIS kód: 263411

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Pszichodiagnosztika (A képességek és az intelligencia mérése)						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Batiz Enikő adjunktus						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Batiz Enikő adjunktus						
2.4 Tanulmányi év	II	2.5 Félév	IV	2.6. Értékelés módja	Vizsga	2.7 Tantárgy típusa	Alap

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					Óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					34
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					40
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, bemutatók, esszék kidolgozása					30
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					20
Vizsgák					4
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	126				
3.8 A félév össz-óraszama	182				
3.9 Kreditszám	7				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	Nincs
4.2 Kompetenciabeli	Nincs

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	Előadóterem, audio-video felszerelés (számítógép, projektor)
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	Szemináriumterem elektronikus felszerelés

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • A problematikus helyzetek és a lehető megoldások kritikus felmérése • Az egyén, csoport és szervezet pszichológiai felmérése • A pszichológiai beavatkozások tervezése és kivitelezése
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • A deontológiai szabályoknak megfelelő tevékenység kifejtése • A hatékony munkamódszerek alkalmazása egy multi-diszciplináris csoportban, különböző hierarchiai szinteken • Az önfejlesztési szükségletek felülvizsgálata a kontextus által megkövetelt állandó szakmai továbbképzés érdekében

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • A pszichológia alapfogalmainak, elveinek és módszereinek ismerete, megértése • Az alapismeretek alkalmazása a területhez tartozó különböző típusú fogalmak, helyzetek, folyamatok, projektek stb. magyarázatára és értelmezésére • A pszichológiára jellemző meghatározott helyzetek, problémák megoldására kidolgozott alpmódszerek és elvek alkalmazása felügyelet alatt • Standard kritériumok és módszerek alkalmazása különböző folyamatok, programok, projektek, elvek, módszerek és elméletek minőségének felmérésére • Szakprojektek kidolgozása a szakmában elfogadott elvek és módszerek segítségével
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • Az információk minőségének értékelése és a fogalmak hierarchizálása, a terület, terjedelem és meghatározás alapján, ugyanakkor a kontextusnak elvárásainak megfelelően • A tények és elméletek magyarázata az alapfogalmak segítségével, saját megfigyelések és információk segítségével • A probléma helyzetek megoldása többszintű elemzés alapján, a megoldások és/vagy alternatívák felmérésével, a sztereotip helyzetek elkerülése • Megfelelően alkalmazni a szakmai kommunikációban az alapfogalmakat, módszereket amelyek a pszichológiai beavatkozásban és tanácsadásban használatosak • A pszichológiai mérések eredményeinek, valamint a pszichológiai beavatkozások értelmezési módszerei • Pszichodiagnosztikai stratégia kidolgozása a megfelelő, etalonált és validált mérési és beavatkozási módszerek és eszközök azonosításával, a pszichológiai mérés céljától és a célcsoporttól függően • Az egyén, csoport, szervezet pszichodiagnózisának kidolgozása mennyiségi és minőségi formában, egy, az egyén számára releváns eljárásban • Konkrét (egyéni, csoportos, szervezeti) pszichológiai beavatkozási tervek kidolgozása, értelmezése • Beavatkozási stratégia/ák kidolgozása a célcsoport problémáinak megoldására • A beavatkozási terv minőségének értékelése • A beavatkozási terv életbeültetése egyéni, csoportos, szervezeti szinten, a specifikus szükséglet figyelembe vételével, a kliens utókövetése és a beavatkozás felülvizsgálata

--	--

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés a pszichológiai tesztelésbe. A mérések etikája	Előadás, bemutató	
2. A pszichológiai vizsgálatok elméleti és gyakorlati előfeltételei, előkészítése		
3. A vizuális percepció mérési eljárásai	Előadás, bemutató	
4. A perceptuális észlelés és a finom motorika összefüggésének mérési eljárásai	Előadás, bemutató	
5. Az intelligencia fejlődésének mérési eljárásai. A konstanciák mérése	Előadás, bemutató	
6. Az általános intelligencia mérése	Előadás, bemutató	
7. A soecifikus intelligencia típusok mérési eljárásai	Előadás, bemutató	
8. A vizuális memória mérésének elméleti megközelítése	Előadás, bemutató	
9. A figyelem mérési eljárásai	Előadás, bemutató	
10. Bevezetés a projektív technikákba. Rajzelemzés alapjai	Előadás, bemutató	
11. A divergens gondolkodás mérési eljárásai: a kreativitás mérése	Kérdve kifejtés	
12. A pszichológiai diagnózis, döntés és prognózis felállítása	Előadás, bemutató	
13. A pszichológiai jelentés kidolgozásának módszertana	Előadás, bemutató	
14. Összefoglaló	Előadás, bemutató	
	Előadás, bemutató	

Könyvészet

Balázsiné Szűcs Judit (2008), Rajzelemzés belemagyarázás nélkül, Szort, Budapest
 House, A.E. (1999), DSM-IV Diagnosis in the Schools, The Guilford Press, New-York – London, chap 12-14, pp. 179-193
 Kun, M., Szegedi, M., (1971), Az intelligencia mérése, Akadémiai Kiadó, Budapest
 Lukas, S., (1993), Where to start and what to ask. An Assessment Handbook, (Chapter V-VI, pp. 58-100), A Norton Professional Book, W.W. Norton Company
 Nagybányai Olivér és Rózsa Sándor (2006), A mentális képességek tesztelése. In Rózsa Sándor, Nagybányai Olivér és Oláh Attila (szerk.): A pszichológiai mérés alapjai. Elmélet, módszer és gyakorlati alkalmazás, Bölcsész Konzorcium, 181-198
 Ownby R.L, (1997), Psychological Reports. A Guide to Report Writing in Professional Psychology, Third Edition, John Wiley/Sons Inc.
 Piaget, J. (1997), Az értelem pszichológiája, Kairosz Kiadó, Budapest
 Pszichodiagnosztikai vademekum-III, (1998), Nemzeti tankönyvkiadó, Budapest
 Torda, Á., Darvas, Á. (2007), Példatár az emberalak-ábrázolás és a vizuo-motoros koordináció diagnosztikus értékeléséhez, ELTE, Gyógypedagógiai Intézet
 Vass, Z. (2006) A rajzvizsgálat pszichodiagnosztikai alapjai, Flaccus Kiadó, Budapest

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A tesztek alkalmazásának etikája	Tematikus megbeszélés	
2. A műveleti próbák minőségi értékelése	Egyéni vagy csoportos tematikus bemutató	
3. A vizuális percepció mérési eljárásainak pszichometriás tulajdonságai, eredmények értékelési eljárásai	Egyéni vagy csoportos tematikus bemutató	
4. A vizuo-motoros képességek mérési eljárásának tulajdonsága, alkalmazása, értékelése	Egyéni vagy csoportos tematikus bemutató	

5. Az általános intelligenciát mérő tesztek struktúrája, pszichometrikus tulajdonságai, eredményeinek értékelése	Összefoglaló megbeszélés	
6. A specifikus intelligenciát mérő tesztek struktúrája, pszichometrikus tulajdonságai, eredményeinek értékelése	Összefoglaló megbeszélés	
7. A rövidtávú vizuális memória mérési eljárása, pszichometriás értékelése	Bemutató és csoportos és vagy egyéni gyakorlat	
8. A verbális memória mérési eljárása, pszichometriás értékelése	Bemutató és csoportos és vagy egyéni gyakorlat	
9. A figyelem mérési eljárásainak pszichometrikus értéke		
10. A tematikus rajzok értékelése (kinetikus családrajzok, emberalak-ábrázolás)	Tematikus bemutató	
11. A pszichológiai vizsgálatok tervezése, kivitelezése. A diagnózis zónái (pszichoszomatikus, kognitív, képességi, érzelmi, akarati, pszicho-szociális, értékrendi stb.)	Tematikus bemutató	
12. A diagnózis pszichológiai alkalmazásai (klinikai, jogi, szervezeti, iskolai stb.)	Bemutató és csoportos és vagy egyéni gyakorlat	
13. A pszichológiai jelentés szerkesztési elvei. Tipikus hibák	Tematikus bemutató	
14. Pszichológiai jelentés írási gyakorlat	gyakorlat	

Könyvészet

A kreativitás-tesztek tesztkönyve I, Munkaügyi Kutatóintézet, Budapest, 1989

Balázsiné Szűcs Judit (2008), Rajzelemzés belemagyarázás nélkül, Szort, Budapest

House, A.E. (1999), DSM-IV Diagnosis in the Schools, The Guilford Press, New-York – London, chap 12-14, pp. 179-193

Kun, M., Szegedi, M., (1971), Az intelligencia mérése, Akadémiai Kiadó, Budapest

Lukas, S., (1993), Where to start and what to ask. An Assessment Handbook, (Chapter V-VI, pp. 58-100), A Norton Professional Book, W.W. Norton Company

Ownby R.L, (1997), Psychological Reports. A Guide to Report Writing in Professional Psychology, Third Edition, John Wiley/Sons Inc.

Pszichodiagnosztikai vademekum-III, (1998), Nemzeti tankönyvkiadó, Budapest

Torda, Á., Darvas, Á. (2007), Példatár az emberalak-ábrázolás és a vizuo-motoros koordináció diagnosztikus értékeléséhez, ELTE, Gyógypedagógiai Intézet

Vass, Z. (2006) A rajzvizsgálat pszichodiagnosztikai alapjai, Flaccus Kiadó, Budapest

9. Az epiztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A javasolt kurzus és szemináriumi témák a pszichológia alap- és alkalmazott kutatásának aktuális témái, és megközelítésük e tudományágban a szakirodalom legújabb eredményeire épülnek. A tantárgyak alkalmazásai a munkaerőpiacon igényelt és a szakmai közösségek normái szempontjából releváns főbb fogalmakra is kiterjednek

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Írásbeli vizsga	Félévzáró vizsga	50%
10.5 Szeminárium/Labor	Folyamatos értékelés, Aktivitás	Egyéni és csoportos tevékenységek	20%
	Időszakos felmérés	Parciális vizsga	30%

11. A vizsga letételének (kreditek megszerzésének) egyidejű feltételei:

Óralátogatási kötelezettség.

A kurzus, a szeminárium vagy a gyakorlati órák (laboratórium, gyakorlat, projekt stb.) esetében a hiányzások (igazolt vagy igazolatlan) maximális hányada az összóraszám legfeljebb 15%-a lehet. Az óralátogatási kötelezettségek elmulasztása a nappali tagozatos hallgató vizsgáról való kizárását vonja maga után (lásd kreditszabályzat).

A félévi vizsgán megszerzett átmenő jegy (5,00).

Ha a félévi vizsgán a hallgató nem éri el az átmenő jegyet (5,00), akkor nem megy át a vizsgán, még akkor sem, ha a 10.5 pontban megjelölt előírásoknak eleget tett.

A szemináriumi dolgozat(ok) leadása és bemutatása.

A szemináriumi feladat(ok) kötelezőek, kizáró jellegűek, a vizsgára való jelentkezés előfeltételét képezik.

Teljes pontszámot csak a határidőre leadott dolgozatok kaphatják meg.

A türelmi időszakban (határidő után 3 nap) pontlevonással még elfogadható a beadott dolgozat (napi 1 pont levonás).

A türelmi időszak után leadott munkák, ha elérik az átmenő minősítést, akkor a végső jegyben 0 pontot érnek, de a diák jogosulttá válik a vizsgán való részvételre.

A kötelező félév közbeni feladatok vizsgaidőszakban, pótvizsgaidőszakban pótolhatóak, de nem számítanak a végső jegybe, csupán feljogosítják a hallgatót a vizsgán való részvételre.

Megjegyzések:

A parciális vizsga nem kizáró jellegű.

A parciális vizsgán való részvétel elmulasztása nem vonja maga után a végső vizsgáról való kizárást.

A parciális vizsga nem pótolható, kivéve orvosilag jól indokolt esetben. Orvosilag igazolt távollét esetén a kórházi elbocsátást igazoló felmentés benyújtása (7 napon belül) esetén a hallgatónak joga van szóbeli vizsgát tenni, amivel megszerezheti az adott részjegyet.

A parciális vizsgán való részvétel elmulasztása esetén a végső jegyben a parciális vizsga részjegyeként 1-es osztályzat jelenik meg.

Jegyszámítás, jegyösszetétel:

A szemináriumi feladatokra és parciálisra adott részjegyek kerekítés nélkül, két tizedesnyi pontossággal számítanak a végső jegybe. A végső osztályzat kiszámítása a részjegyek súlyozott középarányosa, amely kerekítve kerül a naplóba (0,5-ös küszöb alatt lefele kerekítés).

Azoknak a hallgatónak, akik nyílt szesszióra, pótvizsgára, jegyemelésre jelentkeznek, minden tantárgyi követelménynek (jelenlét, parciális, feladatok, projektek stb.) eleget kell tenniük. A szemináriumi tevékenységeken, parciális vizsgákon szerzett osztályzat csak az adott tanévben érvényes, nem vihető át egy következő tanévre.

A vizsgaidőszakban és pótvizsgaidőszakban számolt végső jegy összetétele azonos.

Kompetenciák, kreditek elismerése:

A megszerzett kreditek elismerése a BBTE szabályzatának megfelelően történik. A jegyelismertetés a tanulmányi félév első hetében kell a titkárságon kérvényezni.

A szemináriumi/labor csoportok összetétele:

A szemináriumi/labor csoportok összetételének megváltoztatására az első két tanítási hét során van csak lehetőség, cserével, alapos indok alapján.

A szemináriumi/labor csoport be nem tartását a megfelelő csoportba irányítás követi.

Etikátlan magatartás:

A vizsgák alatti csalás a hallgató egyetemről való kizárását vonja maga után, a kreditszabályzatnak megfelelően, a BBTE rektorának döntése által, a Kari Tanács javaslatára, amelynek alapját a vizsgáztató tanár által benyújtott írásos panasz képezi. Ez érvényes a végső jegy kiszámításában szereplő valamennyi tételre (félévi vagy pótvizsga, parciális vizsga, félévi szemináriumi feladatok, projektek).

A plagizált, másolt, egyező félévi dolgozatok leadása esetén a hallgató (mindegyik érintett fél) 1-es osztályzatot kap. A vizsgázás közben történő együttműködést, másolást, csalást a vizsgáról való azonnali kizárás követi, 1-es osztályzattal.

Vizsgajegy fellebbezése:

A vizsgajegy fellebbezése írásban jelezhető, a titkárságra benyújtott kérvény révén, amelyben a hallgató megindokolja a fellebbezést, hivatkozva a javítási kulcsra. A fellebbezésre a jegyek naplóba (academicinfo felület) kerülését követő 48 óraban van lehetőség. A végső jegy a fellebbezés során nyert jegy lesz.

Kitöltés dátuma

2023.09.06

Előadás és szeminárium felelőse

dr. Batiz Enikő adjunktus

Az intézeti jóváhagyás dátuma

2023.09.06

Intézet igazgató

dr. Kotta Ibolya docens